

INUTTUT PISINNAATITAАFFIIT PILLUGIT SILARSUARMIOQATIGIINNUT NALUNAARUT

AALLAQQAASIUT

Ataqqinassusermik inuup nammineq pigisaanik aammalu anooqatigiinnut ilaasortaasut tamarmik naligiimmik annaasassaanngitsumillu pisinnaatitaaffeqarnissaannik akuersissuteqarneq nunarsuarmi kiffaanngissuseqarnermut, naapertuilluarmemut eqqissinissamullu tunngavium mata ,

Inuttut pisinnaatitaaffinnik sumiginnaanerit asissuinerillu naakkittaatsuliomerujussuarnik silarsuarmiunut tarnip nalunngissusiinik aalassatsitsisartunik nassataqartarmata, aammalu nunarsuarmik inuit killilersugaanngitsumik oqalussinnaatitaaffigalugulu upperisakkut pisinnaatitaaffeqarfiannik ersiorfiginagulu atugarliorfigisassarinnngisaannik pilersitsinissaq inuiaat anguniagaattut pingaarnerpaatut tusarliunneqartareersimam mat ,

pingaaruteqarlunnar mat inuiaqatigiit akornanni ikinngutinnersumik pissuseqarnissaq annertusarniassallugu,

pingaaruteqarlunnar mat inuttut pisinnaatitaaffiit inatsisitugit illersomeqarnissaat, inuk allatut sapilerluni qunutitsinermut qunusiaanermullu akiuunniartariaqalissanngippat,

Naalagaaffiit Peqatigiit inuisa isumaqatigiissutikkut uppersnaasqimmassuk inuttut pisinnaatitaaffiit tunngaviusut, inuup ataqqinassusiata erianassusiatalu aammalu angutit arnallu naligiimmik pisinnaatitaaffeqarnerisa pingaartinneqarnissaat isumalluarfigigitsik, aalajangiussimallugulu inuttut atugarisanik siuarsaaniarnissaq inuuniarnermilu atugarisanik pitsaanerulersitsinissaq,

naalagaaffiit ilaasortaasut imminnut pisussanngortim mata Naalagaaffiit Peqatigiit suleqatigalugit sulussutigissallugu inuttut pisinnaatitaaffinnut aammalu tunngavissiisutut killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnut nalinginnaasumik ataqqinninnerup annertunerulersinnissaa,

pininnaatitaaffinnik aammalu killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnik tamakkuninnga peqatigiilluni paasinninneq pisussaaffimmik tamatuminnga piviusunngortitsinissamut pingaaruteqarnerpaam mat,

NAALAGAAFFIIT ILAASORTAASUT AALLARTITAASA

taamaattumik tamanut nalunaarutigaat inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit silarsuarmioqatigiinnut nalunaarut manna inunnut tamanut inuiaqatigiinnullu tamanut tunngatillugu peqatigiinnikkut anguniagassatut, siunertaralugu inuup kialuunniit aammalu inuiaqatigiinnik sullissisut kikkulluunniit tamatigut Nalunaarutikkut matumuuna anguniassagaat atuartitsineq perorsaanerlu aqutigalugit pisinnaatitaaffinnut killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaanernut tamakkununga ataqqinninnerulernissaa aammalu inuiaqatigiit nunallu allat alliaituinnartumik suliniuteqarnerisigut qularnaarniassallugu sumiluunniit sunniuteqartumik akuersaarneqarlutillu naammassiniarneqarnissaat, naalagaaffinni ilaasortaasuni innuttaasut aammalu sumiiffinni naalagaaffinnit taakkunannga aqunneqartuni innuttaasut akornanni.

Immikkoortoq 1.

Inuit tamarmik inunngorput nammineersinnaassuseqarlutik assigiimmillu ataqqinassuseqarlutillu pisinnaatitaaffeqarlutik. Solaqassusermik tarnillu nalunngissusianik pilersugaapput, imminnullu iliorfigeqatigiittariaqaraluarput qatanngutigiittut peqatigiinnerup anersaavani.

Immikkoortoq 2.

Kinal uunniit pisinnaatitaaffinnik killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffinnik nalunaarummi maani taaneqartunik tamanik atuiumasinnaavoq, sukkulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik, s. ass. inuiannut sorlernut ataneq, amqip qalipaataa, arnaaneq/angutaaneq, oqaatsit, upperisaq, naalakkersuinikkut isuma allatulluunniit isumaqarneq, inuiaassutsikkut imaluunniit innuttaaqatigiinni qanoq atugaqartuneernej, pigisaqassuseq, inunnguutsimit imaluunniit inuiaqatigiinni allatut inissisimaneq pissutigalugit.

Aammattaq nunami imaluunniit sumiiffimmi eqqartuussinnaanikkut pissutsit imaluunniit naalakkersuinikkut imaluunniit nunat allamiut inuup aalajangersimasup attaveqarfigisaasa isumaat pissutiagalugit assigiinngisitsineqassanngilaq, sumiiffik naalakkersuinikkut attaveqarfeqanngikkaluarpalluunniit, allanit oqartussaaffigineqaraluarpat namminersortuunngikkaluarpalluunniit, imaluunniit imminut naalakkersorsinnaassusia arlaatigut killiliivigineqarsimagaluarpat.

Immikkoortoq 3.

Kinaluunniit inuunermut, nammineersinnaassuseqarnissamut isumakuluuteqaranilu inuuniarnissamut pisinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 4.

Kinaluunniit inussiaatigineqaraniluunniit namminersorsinnaassusiiagaassanngilaq; inussiaateqarneq inussiaarniarnierlu sutigut tamatigut inerteqqutigineqassapput.

Immikkoortoq 5.

Kinaluunniit naalliutserujussuarneqassanngilaq aammalu peqqarniitsumik, naakkittaatsumik narrunarsaataasumillu pineqassananilu pillarneqassanani.

Immikkoortoq 6.

Inuk kinaluunniit nunarsuarmi sumiluunniit eqqartuussisarnermi pisassallittut pisussaasutulluunniit isigineqarsinnaatitaanissamut pisinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 7.

Kikkulluunniit tamarmik inatsiseqarnikkut naligiissitaasussaapput, aammalu sutigulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik inatsisitigut illersorneqarnissamut pisinnaatitaallutik. Kikkulluunniit tamatmik assigiimmik pisinnaatitaapput nalunaarummut matumunnga akerliusumik sutigulluunniit assigiinngisinneqarnissamut taamatulluunniit assigiinngisinneqalernissamut kajumissaarutaasinnaasunut sunulluunniit illersorneqarnissamut.

Immikkoortoq 8.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq naammaginnartumik akitsisitaqqinnissamut iliutsinut tunngaviusutut pisinnaatitaaffinnik, nunap naalakkersugaanerani imaluunniit inatsisitigut pineqartunut tunniunneqartunik, innarliisunut inuiaqatigiinni eqqartuussiviit susassaartut aqutigalugit.

Immikkoortoq 9.

Kinaluunniit namminissarsiortumik tigusarinqassanngliq, tigummigallagassanngortitaassanani imaluunniit nunagisamit peersitaassanani.

Immikkoortoq 10

Kinaluunniit naligiissitaalluinnarnikkut piumasaqarsinnaatitaavoq eqqartuussivimmi aalajangersimasunut attaveqanngitsumi aammalu nakerisarsiortuunngitsumi eqqortuliortumik tamanullu ammasumik iliorfigineqarnissamik, pisinnaatitaaffimminut pisussaaffimminullu tunngasutigut aalajangiiniartoqassatillugu aammalu inatsisit tunngavigalugit pillarneqaataasinnaasumik sumilluunniit unnerluutigineqarnermini.

Immikkoortoq 11.

Kinaluunniit pillagaassutaasinnaasumik iliuuseqarsimasutut unnerluutigineqartoq pisinnaatitaavoq pingitsusutut isigineqarnissamut pisuunermi tamanut ammasumik eqqartuussisoqarnerani, tamatumani uppersaatsissat tamassa imminut illersorniarnissamut pisariaqartinneqartut pereerlugit inatsisit naapertorlugit pisuunermi uppersarneqarnissaata tungaanut.

Kinaluunniit iliuuserisimasaq qanoq iliuuseqanngitsoorsimanerluunniit inuiaqatigiit imaluunniit nunat allamiut inatsisaat naapertorlugit tamatuma nalaani pillarneqaataasussaannngitsut pissutigalugit pillagaassutaasinnaasumik pissusilerorsimasutut pisuutinniarneqarsinnaanngilaq. Aammattaq iliutsit pillagaassutaasinnaasut pinerata nalaani aalajangerneqartuniit sakkortunerusunik pillaatissisoqarsinnaassanngilaq.

Immikkoortoq 12.

Kinaluunniit pissutsini namminerisani, ilaqutariinnermi, angerlarsimaffimmi imaluunniit allaffigeqatigiittarnikkut pissutsini namminiinnarsortumik akuliuffigineqassanngilaq, aammalu ataqqineqarnerup tusaamaneqarnerullu tungaasigut saassunneqassanani. Kinaluunniit taamatut akuliuffigineqarnissamut imaluunniit saassunneqarnissamut inatsisitigut illerorneqarsinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 13.

Kinaluunniit akornuteqanngitsumik angalaarsinnaatitaavoq aammalu naalagaaffiit ataasiakkaat killeqarfiisa iluanni najugaqarfissamik nammineerluni toqqaasinnaatitaalluni.

[Missing Article 13.2]

Immikkoortoq 14.

Kinaluunniit malersugaanermut atatillugu nunani allani qimaaffissarsiornissamut qimaaffissinneqarnissamullu pisinnaatitaavoq.

Pisinnaatitaaffik taana unnerluusnaanerni naalakkersuinnermut attuumassuteqanngitsutut pinerluutitut tunngassuteqavissuni imaluunniit Naalagaaffit Peqatigiit siunertaannut tunngavigisaannullu akerliusumik iliuuseqarsimanerni tunngaviginiarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 15.

Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassuseqarnissamut pisinnaatitaavoq.

Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassutsiminik namminiinnarsortumik piiaafigineqarsinnaanngilaq imaluunniit innuttaassutsimik allnanngortitsisinnaatitaanermik itigartinneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 16.

Inuiannut solernut atasuunermut tunngasut, naalagaaffimmi sumi innuttaassusqarnermut tunngasut qanoluunniit upperisaqarneq uniffiginagit angutit arnullu nammineersinnaassuseqartutut ukiqalerseersimasut aappanissinnaatitaapput ilaqutariinnillu pilersitsisinnaatitaallutik. Aappariilernissap tungaatigut, aappariinnerup nalaani aammalu aappariigunnaarnerup tungaatigut naligiimmik pisinnaatitaaffeqartussaapput.

AAppariikerneq aatsaat pisinnaalersinnaassaaq aappariilersussat tamarmik pingitsaaliinertaqanngitsumik tamakkiisumillu aappariilernissaq isumaqatigiissutigippassuk.

Ilaqutariit inuiaqatigiinni pissusissamisoortumik tunngavissii sumillu ataasiusortaapput aammalu inuiaqatigiinnit naalagaaffimillu illersorneqartussaallutik.

Immikkoortoq 17.

Kinaluunniit namminerisaminik pigisaqartussaataavoq kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni.

Kinaluunniit pigisaanik pissutissaqanngitsumik arsaarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 18.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq eqqarsartaatsikkut, tarnip nalunngissusiatigut aammalu upperisakkut killilersugaanngitsumik iliorsinnaanissamut; pisinnaatitaanermi tassani aamma pineqarpoq

upperisarsiormermi sorlernut ilaasuunermik upperisamillu allanngortitsinissami killilersugaannginnissaq aammalu atuartitsinikkut, qanoq iliuuseqarnikkut, guutisiornikkut kiisalu upperisarsiormermi

unnersuussutigineqartunik naammassinninniarnikkut kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni tamanut ammasumik namminersortumilluunniit upperisarsiormermi sorlernut ilaasuunermik imaluunniit

upperisamik nalunaajaateqarnissami killilersugaannginnissaq.

Immikkoortoq 19.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq killiliiffigineqanngitsumik isummaminik nalunaaruteqarnissamut aammalu killiliiffigineqanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanissamut; pisinnaatitaaffimmi tassani aamma

pineqarput allanit akuliuffigineqarani namminerisatut isummamik nalunaaruteqarsinnaatitaaneq aammalu nalunaaruteqarniarnermi atorneqarsinnaasut suulluunniit aqutigalugit aammalu nunat killeqarfii

apequtaatinngit paasisassarsiorsinnaaneq eqqarsaatinillu nalunaaruteqarsinnaaneq.

Immikkoortoq 20.

Kikkukkuunniit tamatmik pisinnaatitaapput eqqissisimasumik pissusilimmik killilersugaanngitsumik katersoqatigiittarnissanut aammalu peqatigiiffinnik pilersitsisarnissanut.

Kinaluunniit peqatigiiffimmi sumiluunniit ilaasotaanissamut pinngitsaalineqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 21.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisami aqunneqarnerani toqqaannartumik imaluunniit sinniisussatut killilersugaanngitsumik qinikkat aqutigalugit peqataaniarnissamut.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisamini naliigiissitaasumik atorfinitsitaanissamut suliaqartitaanissamullu.

Innuttaasut piumassuseqarnerat naalakkersuisut oqartussaassuseqarnissaannut tunngaviusaaq; piumassuseqarneq tamanna ersersinneqartassaaq piffissani aalajangersimasuni piviusumillu

qinersisoqartarneratigut aammalu naliigiimmik qinersisinnaatitaanikkut pisassalluni isertuussamik taaguinertigut imaluunniit taamatulli killilersugaanngitsumik taaguisarnermi periaatsit aqutigalugit.

Immikkoortoq 22.

Kinaluunniit unuiaqatigiinni ilaasortaasutut pisinnaatitaavoq inooqatgiinnermi toqqissisimaarnissamut aammalu piumasaqarsinnaatitaalluni aningaarsarsiornikkut, inuttut aammalu kulturimut

tunngassutilitsigut pisannaatitaaffit nammineq ataqqinassutsimut killilersugaanngitsumillu inuttut ineriartorsinnaanissamut pinngitsoorneqarsinnaanngitsut aaqqissuunneqartassasut inuiaqatigiit qanoq

iliuuseqarnerisigut aammalu nunanik allanik suleqatiginninnikkut kiisalu naalagaaffiit ataasiakkaat aaqqissuuaanerat atortussatigullu pissarsivissaataat naapertorlugit.

Immikkoortoq 23.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq suliffeqarnissamut, suliffissamik nammineerluni toqqaanissamut, silunermi naapertuilluartumik ajunngitsunillu atugassaqartitaanissamut aammalu

suliffissaaruttoornaveersaartitaanissamut.

Kinaluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik pisinnaatitaavoq suliat assigiippata naliigiimmik akissarsiaqartitaanissamut.

Kinaluunniit sulisuusooq pisinnaatitaavoq naapertuilluartumik iluarinartumillu akissarsiaqartitaanissamut, imminut ilaqtutaminillu inummut naleqquttumik inuutinniarnissamut pisariaqassappallu aamma

inunnik allnik sernissuiniarnernut isumannarunnaarsitsisussanik.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq sulinermi soqutigisaminut illersuutissaatut suliaqatigiit peqatigiiffiinik pilersitsinissamut tamakkunanilu ilanngunnissamut.

Immikkoortoq 24.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq qasuersaarnissamut sunngiffeqarnissamullu, ilanngullugu piffissamik suliffiusumik naammaginnartumik killilersuineq, aammalu piffissani aalajangersimasuni akissarsiat

pigiinnarlugit feriaqartarnissamut.

Immikkoortoq 25.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq pissaqassutsikkut nammineq ilaqtutamilu peqqinnissaannut toqqissisimaarnissaannullu naammattunik atugaqarnissamut, ilanngullugit nerisassatigut, atisatigut, inissatigut

aammalu nakorsamit ikiorneqarnikkut aammalu inooqatigiinnermi pisariaqartinneqartutut ajunngitsorsiasstigit naammaginnartuusunik, pisinnaatitaallunilu suliffissaarusimaneqartillugu, napparsimanermi, sulisinnaajunnaarmermi, aappaarsernermi, utoqqalinermi imaluunniit iluanaarutigisinnaasanik allanik pissutsit nammineq pisuussutiginngisat pissutigalugit annaasaqarnermi isumannaatsunik atugassaqartitaanissamut.

Anaanaasut meeqqallu immikkut itumik isumassorneqarlutillu ikiorneqartussaapput. Meeqqat tamarmik, aappariinnermi tamatumaluunniit avataatigit inunngoraluarunik assigiimmik, inooqatigiinnermi illersorneqartussaapput.

Immikkoortoq 26.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq atuartitaanissamut,. Atuartitaaneq akeqanngilaq, allatut ajornarpat minnerpaamik ilinniaqqaatissanik tunngavissaasunillu ilinniarmeni. Ilinniaqqaatissanik atuartitaaneq pinngitsoorani pisussaassaaq. Teknikkikkut suliatigullu ilinniartitaaneq tamanut nalinginnaasumik ammatinneqassaaq aammalu piginnaassutsit tunngavigalugit annertunerusumik atuartitaaneq kikkunnuluunniit nalogiissumik ammatinneqassaaq.

Atuartitsinermi anguniarneqassaaq inuup inuttut naammattumik ineriartortinneqarnissaa aammalu inuttut pisinnaatitaaffinnut nammineersinnaalernissamullu aallarniutaasunut ataqqinninnerup annertusarneqarnissaa. Naalagaaffiit tamarnik aammalu inuiaqatigiinni sorlerni ataqatigiiaat upperisaqatigiiaallu akornanni paaseqatigiinnissamut, akaareqatigiinnissamut aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit eqqissisimanissap pigiinnatnissaanut sulinerannut siuarsaaviussalluni.

Angajoqqaat qitornamik qanoq atuartitaanissaannik toqqaaniarnissamut salliutitaassapput.

Immikkoortoq 27.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq inuiaqatigiinni kulturimut tunngassutilitsigit ingerlatsinerne killilersorneqanngitsumik peqataanissamut, eqqumiitsulianik nuannaaruteqarnissamut aammalu ilisimatuussutsikkut siuariaatinik taakkualu ajunngitsorsiasartaanik paasissutissinneqartamissamut.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq ileqqorissaarnermut tunngasutigit aammalu timikkut inuuniarnermut tunngasutigit soqutigisanik ilisimatuussutsikkut, atuakkiatigit imaluunniit eqqumiitsulloriaatsikkut pilersissimasaminut tunngassutillit suogaluartulluunniit illersorneqarnissaannut.

Immikkoortoq 28.

Kinaluunniit piumasaqarsinnaatitaavoq inuttut inuiaqatigiittullu atugarisat aaqjissuussivigineqarnissaannik, tamatumani pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit Nalunaarummi matumani taaneqartut tamakkiisumik piviusunngorsinnaaqqullugit.

Immikkoortoq 29.

Kinaluunniit inuiaqatigiit tungaannut pisussaaffeqarpoq, taamaallaalli tamatumani inuttut killilersugaanngitsumik tamalliisulmillu ineriartorsinnaatitaaneq tunngavigalugit.

Pisinnaatitaaffiit aamma killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffiit atorneqarnerini kialuunniit taqamaallaat naalagarsiorfigisussaavai killilersuutit inatsisini aalajangersarneqarsimasut inuit allat pisinnaatitaaffiisa killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiisa aammalu piumasaqaatit naapertuilluartut inuiaqatigiinni inuit kikkulluunniit naalakkersuinikkut oqaasissaqatigiiffigisaanni ileqqorissaarnissamut tunngasut, inuiaqatigiit aaqjissuussaanagerat aammalu inunnut tamanut iluaqutissatut piumasaqaatigineqartut naammassiniarnissaat siunertaralugu.

Pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit tamakku Naalagaaffiit Peqatigiit siunertarisaannut tunngavigisaannullu akerliusumik atorneqanngilluinnassapput.

Immikkoortoq 30.

Nalunaarummi matumani taaneqartut arlaannaalluunniit paasineqassanngilaq naalagaaffinnut, ataatsimoortukkuutaanut imaluunniit inunnut ataasiakkaanut tunngavissiisutut sumilluunniit ingerlassaqarniarnissamut imaluunniit iliuuseqarniarnissamut pisinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut maani naatsorsuunneqartut arlaannaannilluunniit suujunnaarsitsiniutaasinnaasunik.